

351: Vahhabiler Kimlerdir?

Musa Ebu Cafer

8 Ağu, 2017

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum hocam, Vahhabilik ile ilgili detaylı bilgi verebilir misiniz? Vahhabiliği İngilizler mi kurdu? Vahhabilik ile Selefilik arasında fark var mıdır? Varsa nelerdir? Bir hadiste Necd bölgesinden çıkacak bir gruptan bahsedilir onun Vahhabiler olduğu söylenir. Vahhabilerin günümüz durumları nasıldır? Allah (azze ve celle) razı olsun.

CEVAP

Aleykum selam ve rahmetullahi ve berekatuhû. Hamd âlemlerin rabbi olan Allah'a, salât ve selam efendimiz Rasûlullah'a, ehli beytine, ashabına ve yolunu takip eden mü'minlere olsun.

Vahhabilik diye bir şey yoktur. Vahhabilik islam düşmanları ve bid'ât ehlinin Şeyh Muhammed Bin Abdulvahhab'a ve davetine taktıkları bir isimdir.

Muhammed Bin Abdulvahhab Bin Süleyman Bin Ali Bin Muhammed Bin Raşid Et-Temimi (*rahimehullah*) Hicri 1115 yılında Hicaz'ın Necd bölgesinde doğmuş, küçüklüğünde Kur'an-i Kerim'i ezberlemiş ve değişik hocaların yanında ilim tahsil etmiştir.

Mezhep olarak Hanbeli mezhebine mensuptur. Ancak bazı meselelerde Hanbeli mezhebinin dışına çıkmış, mezhep taassubuna girmemiştir. İlim tahsil ederken Irak ve Basrayada gitmiştir.

Onun döneminde gerek Hicaz ve gerek diğer İslam topraklarında kabirlerden medet istemeler, şeyhlere kurban kesmeler, yatır türbe ve kabir yükseltme ve etrafında tavaf etmeler, şirk bid'ât ve hurafeler zirvelere ulaşmış, sünnet gün gün unutulmaya ve yerini bid'ât'ler almaya başlamıştı.

Müslümanlar gün geçtikçe İslam'dan uzaklaşıyor, hayatlarında cahiliye örf ve adetleri hüküm sürüyordu. Tasavvuf, tarikatlar, türbeler, kubbeler, tekkeler ve tazim edilen ağaçlar her tarafı kaplamış, İslam'ın saf hali Müslümanlar arasında gün geçtikçe siliniyordu.

Böyle kötü ve acı bir dönemde Allah-u Teâlâ, Muhammed bin Abdulvahhab'ı gönderdi. Azim, sabır ve metanetle Tevhid davetine başladı. Şirk ve şirke götüren yollara ve vesilelere savaş ilan etti. Talebeler yetiştirdi, her tarafa davetçiler gönderdi. Tevhid ile ilgili kitaplar ve risaleler yazdı. Özellikle meşhur olan ve her Müslümanın okumasını tavsiye ettiğim "Kitab Ettavhid" i yazdı. Davetinde Müslümanlara sürekli Kuran ve Sünnete sıkı sıkıya sarılmayı, şirk ve bidatlerden uzaklaşmayı tembih ediyordu.

Onun döneminde Osmanlı devletinin Hicaz bölgesinde hakimiyeti zayıf ve yok denecek durumdaydı. İmam Muhammed, güç ve otorite sahibi Emir Muhammed Bin Suud ile Allah'ın dinini hakım kılma konusunda antlaşmaya vardı.

Uyeyne ve Dar'iyede ıslah hareketi başlatıp 600 savaşçı ile Zeyd Bin Hattab kubbesine yöneldi ve kubbeyi yıktı. Akabinde Dırar bin Elezver kubbesine yöneldi ve onuda yıktı. Tazim edilen ağaçları kesti, yükseltilmiş mezarları Râsulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in emri üzere yıkıp bir karış yüksek seviyeye getirdi. Faaliyeti Kerbela'ya kadar ulaştı ve oradaki şirk unsurlarını yıktı.

Onun bu ıslah çalışmalarını hazmedemeyen Şiiler ve mutasavvıflar ona ve davetine karşı karalama kampanyası başlattılar, iftiralarını eksik etmediler.

Tıpkı bazı mücahitleri karalamak için ABD ajanlığı iftirası atıldığı gibi şahsını ve davetini baltalamak için İngiliz ajanlığı iftirası da bunun için atılmış bir iftiradır. Kendisi ve tabi olanları İngilizlerle veya başka kâfirlerle yakından veya uzaktan hiçbir alakaları olmamış, böyle bir iftira delillendirilmemiştir. Getirilen deliller saçma yalanlardan ibarettir.

Hayatının sonuna kadar Tevhid ve Sünnet ihyası mücadelesi vermiş, davet ve çalışması bereketlenmiş, başta Hicaz ve başka bölgelerde birçok şirk unsuru yok edilmiştir. Hicri 1206 da vefat etmiştir.

Taassuptan uzak olarak şu söylenebilir; Râsulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in buyurduğu gibi **“Allah-u Teâlâ her yüzyılda bir, bu ümmete dinini yenilemek için bir Müceddit (Yenileyici) gönderir.”** (Ebu Davud)

Allah-u Teâlâ daha iyi bilir, İmam Muhammed bin Abdulvahhab (*rahimehullah*) onlardan biridir.

Selefilik ve Vahhabilik arasında fark yoktur. Muhammed Bin Abdulvahhab, Şeyhül İslam İbni Teymiye ve İbnil Kayyım'ın (*rahimehullah*) eserlerini okumuş, çok etkilenmiş ve tabilerine Selef menhecine sarılmalarını sıkı sıkıya tembih etmiştir. Arkasından çocukları, torunları ve talebeleri onun davetini taşımış ve değerli risaleler telif etmişlerdir.

Ancak benim bir tavsiyem vardır; Necd âlimlerinin kitapları ehil bir hoca gözetiminde ve diğer eski Ehlisünnetin kaynak kitapları okunduktan sonra okunmalıdır. Aksi halde sağlam bir ilmi temeli olmayan kimseler bu kitapları okurken mutlak ifadelerden etkilenerek ve bazı sözlerini yanlış anlayarak tekfirde ölçüyü kaçırabilirler.

Necd bölgesi ve hakkında söylenen hadise gelince;

Necd bölgesi ile ilgili şöyle bir hadis gelmektedir:

“Allah’ım Şam’ımızı ve Yemen’imizi mübarek kıl. Dediler ki: ve Necd’imizi! Dedi ki: Allah’ım Şam’ımızı ve Yemen’imizi mübarek kıl. Dediler ki: ve Necd’imizi! Dedi ki: Orada depremler ve fitneler olacaktır. Ve oradan şeytanın boynuzu çıkacaktır!” (Buhari ve Müslim)

Ulema bu hadisle ilgili şunu söylemektedirler:

- Gerek ayet ve gerek hadiste bir mekan veya bir kavim övülüyorsa her zaman o mekanın ve o kavmin insanı diğerlerinden üstün olacağı anlamına gelmez. Aynı şekilde yerilmiş ise her zaman o mekanın ve o kavmin insanı diğerlerinden daha kötüdür anlamına gelmez. Bizler biliriz ki fazilet takvadır. Kim daha takvalı olursa Allah-u Teâlâ’nın yanında o daha üstündür.
- Bir mekan İslam diyarı veya küfür diyarı veya itaat diyarı veya isyan diyarı olabilir. Kıyamete kadar o mekanın bu şekilde olacağı anlamına gelmez. Tıpkı insanların halleri değiştiği gibi mesela bir insan kâfir iken Müslüman oluyor veya Müslüman iken murted olabiliyor. Diyarlarda aynı şekilde hal değiştirebilir. Mesela bir yer Daru’l Küfür iken Daru’l İslam’a dönüşebiliyor veya aksi olabiliyor.
- Bir toplum diğer toplumdaki daha faziletli olabilir ancak bu her o toplumdaki her ferdin diğer fertlerden daha üstün olacağı anlamına gelmez. Mesela tabiin teba tabiinden daha üstündür. Ama fertler arasında durum değişir. Teba tabiinden bazı Müslümanlar tabiindeki bazı Müslümanlardan daha faziletli olabilirler.

Buna binaen Necd bölgesinin kötülenmesi belirli bir vakte ve bir olaya binaendir. Yani o bölgede bir zaman fitne ve depremler meydana gelecek, şeytanın boynuzu zuhur edecektir. Orada ki fertlerin kötü kimseler olacağı ifade edilmemektedir. Mesela bir hadiste Medine-i Münevvere’de fitnelerin düşeceği bahsedilmektedir. Bu, Medine halkının kötülüğü anlamını taşımaz.

Bazı âlimler hadiste geçen bu düşecek olan fitnelerin “Peygamberlik iddiasında bulunan Yalancı Müseyleme’nin ve peygamberlik iddiasında bulunacak kişilere ve buna binaen oluşacak şerlere işaret etmektedir” derler.

- Irak bölgesinde de Necd denen mıntika vardır. Hatta eskilerde Araplarda, bir bölgeden daha yüksek olan bölgeye Necd derlermiş. Buna binaen hadis gerek

Hicaz bölgesinde ki Necd ve gerekse Irak bölgesindeki Necd mntıkasını yani ikisinide içine almaktadır.

Âlimler şunu da eklemektedirler: Burada ki Necd bölgesinin Hicaz 'daki Necd kastedildiğini, ne seleften nede haleften kimse iddia etmemiştir. Bu iddia Muhammed bin Abdulvahhab ve daveti çıktıktan sonra bid'ât ve dalalet ehli kimselerin sürdürdükleri iddiadır.

Son bir noktayı da ekleyeyim; Burada "Şeytanın boynuzu çıkacak" kelimesi güneşin doğduğu yerde kastedilebilir. Çünkü hadislerde geçer; Güneş doğduğu zaman şeytan gidip önünde durur ve güneşe tapanlar güneşe yönelip taptıkça şeytan sanki kendisine tapıyorlar gibi neşe içerisine girer.

Bütün bu ihtimal ve açıklamadan sonra biri çıkıp bu hadiste ki şeytanın boynuzu Muhammed Bin Abdulvahhab (*rahimehullah*)'tır derse hem o şeyhe zulmetmiş hem de hadisin tefsirini tahrif etmiş olur.

Allah'a hamd ve Rasûlü Muhammed'e salât ve selam olsun. Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.